



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 108/15
Λουξεμβούργο, 30 Σεπτεμβρίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση T-450/12
Αλέξιος Αναγνωστάκης κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο της ΕΕ επιβεβαιώνει ότι η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών με σκοπό να καταστεί δυνατή η διαγραφή του επαχθούς δημοσίου χρέους των χωρών που βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης, όπως η Ελλάδα, δεν μπορεί να καταχωρισθεί

Το αντικείμενο μιας τέτοιας πρωτοβουλίας δεν έχει, πράγματι, κανένα έρεισμα στις Συνθήκες

Κατά τη Συνθήκη ΕΕ, πολίτες της Ένωσης, των οποίων ο αριθμός ανέρχεται τουλάχιστον στο ένα εκατομμύριο και οι οποίοι προέρχονται από το ένα τέταρτο τουλάχιστον των κρατών μελών, μπορούν να αναλάβουν πρωτοβουλία με την οποία η Επιτροπή καλείται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να προτείνει στον νομοθέτη της Ένωσης την έκδοση νομικής πράξεως για την εφαρμογή των Συνθηκών («ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών»). Πριν αρχίσει η συλλογή του απαιτούμενου αριθμού υπογραφών, οι διοργανωτές της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών οφείλουν να ζητήσουν την καταχώρισή της από την Επιτροπή, η οποία εξετάζει ιδίως το αντικείμενο και τους σκοπούς της. Η Επιτροπή δύναται να απορρίψει την αίτηση καταχώρισεως της πρωτοβουλίας, ιδίως σε περίπτωση κατά την οποία το αντικείμενο της πρωτοβουλίας αυτής προδήλως δεν εμπίπτει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής να προτείνει την έκδοση νομικής πράξεως στον νομοθέτη της Ένωσης.

Ο Αλέξιος Αναγνωστάκης, Έλληνας υπήκοος, είναι ο διοργανωτής της προτάσεως ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών με τίτλο «Ένα εκατομμύριο υπογραφές για την Ευρώπη της αλληλεγγύης», την οποία υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 13 Ιουλίου 2012. Σκοπός της πρωτοβουλίας αυτής είναι να καθιερωθεί στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης η «αρχή της καταστάσεως ανάγκης, κατά την οποία, οσάκις η εξυπηρέτηση επαχθούς χρέους απειλεί την οικονομική και πολιτική υπόσταση κράτους, η άρνηση καταβολής του χρέους αυτού είναι αναγκαία και δικαιολογημένη». Στην πρόταση ΕΠΠ μνημονεύεται ως νομική βάση για την έκδοσή της η οικονομική και νομισματική πολιτική (άρθρα 119 έως 144 ΣΛΕΕ).

Με απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012¹, η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση καταχώρισεως της προτάσεως του Αλ. Αναγνωστάκη για τον λόγο ότι η πρόταση αυτή προδήλως δεν ενέπιπτε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Κατόπιν τούτου, ο Αλ. Αναγνωστάκης προσέφυγε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής.

Με σημερινή απόφασή του, **το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή του Αλ. Αναγνωστάκη και επιβεβαιώνει ότι η Επιτροπή δεν έχει τη δυνατότητα να προτείνει στον νομοθέτη της Ένωσης την καθιέρωση της αρχής κατά την οποία το επαχθές δημόσιο χρέος των χωρών που βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης θα έπρεπε να μπορεί να διαγραφεί.**

Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει καταρχάς ότι δεν χωρεί επίκληση του άρθρου 122, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, κατά το οποίο το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής καταστάσεως, προκειμένου, όπως διατείνεται ο Αλ. Αναγνωστάκης, να δικαιολογηθεί η καθιέρωση της αρχής της

¹ Απόφαση C (2012) 6289 τελικό της Επιτροπής, της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, περί απορρίψεως της αιτήσεως καταχώρισεως της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών «Ένα εκατομμύριο υπογραφές για την Ευρώπη της αλληλεγγύης», η οποία υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 13 Ιουλίου 2012.

καταστάσεως ανάγκης στο δίκαιο της Ένωσης. Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η διάταξη αυτή δεν συνεπάγεται ενδεχόμενη παροχή χρηματοπιστωτικής βοήθειας προς τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή διατρέχουν τον κίνδυνο να αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα χρηματοδοτήσεως. Επιπλέον, τα μέτρα που διαλαμβάνονται στη διάταξη αυτή πρέπει να στηρίζονται στη συνδρομή μεταξύ των κρατών μελών και δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να παράσχουν σε κράτος μέλος τη δυνατότητα να αποφασίσει μονομερώς τη μη πληρωμή, εν όλω ή εν μέρει, του χρέους του, επειδή αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα χρηματοδοτήσεως.

Όσον αφορά τη διάταξη του άρθρου 122, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, βάσει της οποίας το Συμβούλιο μπορεί να χορηγήσει χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης σε κράτος μέλος το οποίο αντιμετωπίζει δυσκολίες οφειλόμενες σε φυσικές καταστροφές ή έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό του, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι στην περίπτωση αυτή πρόκειται αποκλειστικά για εκ μέρους της Ένωσης χρηματοδοτική ενίσχυση ad hoc σε κράτος μέλος και όχι για γενικού και μόνιμου χαρακτήρα μηχανισμό διαγραφής του χρέους. Επιπλέον, η καθιέρωση της αρχής της καταστάσεως ανάγκης, όπως την εννοεί ο Αλ. Αναγνωστάκης, δεν αφορά μόνον το χρέος κράτους μέλους προς την Ένωση, αλλά και τις οφειλές του κράτους αυτού προς άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ενδεχόμενο που δεν έχει σχέση με την παράγραφο 2 του άρθρου 122 ΣΛΕΕ.

Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η αρχή της καταστάσεως ανάγκης δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ούτε από το άρθρο 136 ΣΛΕΕ, βάσει του οποίου το Συμβούλιο λαμβάνει μέτρα με σκοπό να ενισχυθεί ο συντονισμός και η εποπτεία της δημοσιονομικής πειθαρχίας των κρατών μελών της Ευρωζώνης και να καθορισθούν οι προσανατολισμοί της οικονομικής πολιτικής όσον αφορά τα κράτη αυτά. Συγκεκριμένα, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι η καθιέρωση της αρχής της καταστάσεως ανάγκης θα είχε ως αποτέλεσμα να ενισχύσει τον συντονισμό της δημοσιονομικής πειθαρχίας ή ότι θα καταλεγόταν μεταξύ των προσανατολισμών της οικονομικής πολιτικής, τούτο δε κατά μείζονα λόγο επειδή η δυνατότητα κράτους μέλους να διαγράψει μονομερώς το δημόσιο χρέος του θα αντέβαινε στην κατά το άρθρο 136 ΣΛΕΕ ελεύθερη βούληση των συμβαλλομένων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106